

Racek, Jan

Poznámky k obrazovým přílohám

In: Racek, Jan. *Kryštof Harant z Polžic a jeho doba. II. díl, Život*. Brno: Universita J.E. Purkyně, 1972, pp. 128-131

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/120658>

Access Date: 28. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

POZNÁMKY K OBRAZOVÝM PŘÍLOHÁM

1. Portrét Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdruzic (1564–1621). Rytina českého rytce Jana Balzera (1738–1799) podle portrétu Aegidia Sadelera (1570–1629). Z knihy *Abbildungen böhmischer und mährischer Gelehrten und Künstler in Kupfer gestochen und verlegt von Johann Balzer* (Prag, mit von Schönfeldischen Schriften, nedat.). Celkem 87 ocelorytin. Portrét Harantův je v této knize reprodukován pod čís. 71.
2. Rodokmen Harantů z Polžic a Bezdruzic v podobě stromu. Patrně z poloviny 17. století. Rodokmen je ručně namalován na pergameni s kolorovanými erby jednotlivých členů harantovské rodiny. Původně byl uložen v archeologickém spolku Včela v Čáslavi (bez signatury). Na průsvitném papíře pořídil jeho přepis Jan Racek a strom rodokmenu nakreslil Milan Drápela.
3. Rodokmen Harantů z díla Bohuslava Balbína *Miscellaneorum Historicorum Regni Bohemiae* (Vetero Pragae, Typis Georgii Labaun, Anno 1687). Genealogie rodu Harantů je otištěna v genealogické tabulce v připojené části: *Tabularium Stemmatographicum, seu Genealogicae Tabulae Regni Bohemiae. Decas II, Liber II. Pars III* (Vetero Pragae, Typis Georgii Labaun, Anno 1688).
4. Titulní list rukopisných *Paměti* Jana Jiřího Haranta st. z Polžic a Bezdruzic z let 1624–1648. Česky psané *Paměti* ve formě deníku jsou uloženy v SAR v Brně (sign. H. e. 56).
5. Ukázka rukopisu z *Paměti* Jana Jiřího Haranta st. z Polžic a Bezdruzic z let 1624 až 1648. Strana 44. Česky psané *Paměti* ve formě deníku jsou uloženy v SAR v Brně (sign. H. e. 56).
6. Mapa Čech z první poloviny 17. století. Ryl Matthäus Merian starší (1593–1650). Z díla Joannes Philippus Abelinus, *Theatrum Europaeum* (Frankfurt a. M. 1662). Brno, Univ. knihovna, sign. ST 3–15.
7. Celkový pohled na Prahu z roku 1572. Ryl a kreslil G. Bruin. Dobový mědiryt. Z díla *Orbis Terrarum* z roku 1572. Mollova sbírka map a rytin. Univ. knihovna, Brno, sign. G F XX, 17.
8. Pohled na Prahu z roku 1574. Dřevoryt od neznámého autora. Rozměry 126×158 mm. Z Münsterovy Cosmografie, jež byla vydávána Petriho nakladatelstvím v Basileji. První vydání roku 1544. Celkem 46 edicí.
9. Mapa hrabství tyrolského z roku 1649. Z díla Matthäus Merian starší (1593–1650), *Topographia Provinciarum Austriacarum, Austriae, Styriae, Corinthiae, Carniolae, Tyrolis* (Frankfurt a. M. 1649).
10. Město Inšpruk v Tyrolsku. Celkový pohled z roku 1649. Z díla Matthäus Merian, *Topographia Provinciarum Austriacarum, Austriae, Styriae, Corinthiae, Carniolae, Tyrolis* (Frankfurt a. M. 1649).
11. Zámek Ambras u Inšpruku. Dobová rytina. Autor G. Bodenehr. Mollova sbírka map a rytin. Univ. knihovna, Brno, sign. 9 XII 78. Číslem 11 je označen dům, kde bydleli knížecí pážata, mezi nimi také Kryštof Harant.
12. Ukázka z ambraské knihy pijáků (Trinkbücher) s podpisem Jana Bořivoje Haranta z Polžic z r. 1572 v pravé části fol. 10. Archiv zámku Ambras u Inšpruku (bez signatury).
13. Ukázka z ambraské knihy pijáků (Trinkbuch) s podpisy a sentencemi šlechtických návštěvníků zámku v r. 1572. Archiv zámku Ambras u Inšpruku (bez signatury).

14. Židle na zámku Ambras u Inšpruku, již se používalo při pijácké ceremonii tzv. Bakchova kultu v době arcivévody Ferdinanda II. Tyrolského.
15. Mapa části Středomoří z konce 16. století. Dřevoryt Jana Willenberga (1571—1613). Dějiště Harantovy cesty do Svaté země, vykonané v letech 1598—1599. Z Harantova cestopisu *Putování aneb Cesta z král. českého* ... (Praha 1608, díl. I, frontispic). Na mapě je trasa této cesty z Plzně do Jeruzaléma zakreslena trhanou černou čarou, z Jeruzaléma na horu Sinai a zpět přes Alexandrii do Plzně zase tečkovanou černou čarou. Rekonstrukci cesty nakreslil a navrhl Augustin Šik.
16. Loď Silvestra, kterou se plavil Harant do Svaté země. Dřevoryt Jana Willenberga (1571 až 1613). Z německého vydání Harantovy Cesty (Nürnberg 1678). V čes. vydání Cesty (Praha 1608) I. díl, str. 59.
17. Pohled na horu Quaranténu. Dřevoryt Jana Willenberga (1571—1613). Z Harantova cestopisu *Putování aneb Cesta z král. českého* ... (Praha 1608), I. díl, str. 218.
18. Celkový pohled na město Jeruzalém. Dřevoryt Jana Willenberga (1571—1613). Z Harantova cestopisu *Putování aneb Cesta z král. českého* ... (Praha 1608), I. díl, str. 294.
19. Celkový pohled na město Jeruzalém. Nova urbs. Dřevoryt Jana Willenberga (1571—1613). Z Harantova cestopisu *Putování aneb Cesta z král. českého* ... (Praha 1608), I. díl, str. 513.
20. Celkový pohled na hory Sinai, Oreb a horu sv. Kateřiny. Dřevoryt Jana Willenberga (1571 až 1613). Z německého vydání Harantovy Cesty (Nürnberg 1678). V čes. vydání Cesty (Praha 1608), II. díl, str. 108.
21. Vyobrazení náhrobků a pyramid u města Kaira v Egyptě. Dřevoryt Jana Willenberga (1573 až 1613). Z Harantova cestopisu *Putování aneb Cesta z král. českého* ... (Praha 1608), II. díl, str. 197.
22. Celkový pohled na město Kairo v Egyptě. Dřevoryt Jana Willenberga (1571—1613). Z německého vydání Harantovy Cesty (Nürnberg 1678). V čes. vydání Cesty (Praha 1608),
23. Celkový pohled na Alexandrii v Egyptě. Dřevoryt Jana Willenberga (1571—1613). Z německého vydání Harantovy Cesty (Nürnberg 1678). V čes. vydání Cesty (Praha 1608), II. díl, str. 261.
24. Pohled na město Plzeň asi z počátku 17. století. Dřevoryt Jana Willenberga (1571—1613). Willenbergovy Pohledy na města, hrady a památné stavby král. Českého z počátku 17. století vydali Ant. Podlaha a Is. Zahradník (Praha 1900).
25. Portrét císaře Rudolfa II. Ryl Aegidius Sadeler (1570—1629) podle Hanse von Aachen (1552—1615). Mědiryt. Praha, Grafická sbírka Národní galerie, inv. čís. R-778.
26. Detail z velkého pohledu na Prahu z roku 1606. Ryl Aegidius Sadeler (1570—1629) podle Philippa van den Bosche. Mědiryt. Praha, Grafická sbírka Národní galerie, inv. čís. R. 78033.
27. Obrázek zámku Pecky. Stav z konce 16. století. Dřevoryt Jana Hraběte (1849—1910) podle staré předlohy. Z díla: Augustin Sedláček, *Hrady, zámky a tvrze království českého*. Díl V (Praha 1933, str. 110).
28. Starý krb na zámku Pecka. Kresba neznámého autora. Z díla: Augustin Sedláček, *Hrady, zámky a tvrze království českého*. Díl V. (Praha 1933, str. 108).
29. Zříceniny zámku Pecky z poloviny 19. století. Kresba neznámého autora. Z díla: Fr. Alex. Heber, *Böhmen's Burgen, Vesten und Bergschlösser*. II. sv. (Praha 1844, str. 7).
30. Zříceniny zámku Pecky od západní strany. Kresba neznámého autora z konce 19. století. Z díla: Augustin Sedláček, *Hrady, zámky a tvrze království českého*. Díl V. (Praha 1933, str. 111).
31. Věž zámku Pecky. Stav z konce 19. století. Kresba Vojtěcha Brechlera (1826—1890). Z díla: Augustin Sedláček, *Hrady, zámky a tvrze království českého*. Díl V. (Praha 1933, str. 106).
32. Vnitřek zámku Pecky z konce 19. století. Kresba Vojtěcha Brechlera (1826—1890). Z díla: Augustin Sedláček, *Hrady, zámky a tvrze království českého*. Díl V. (Praha 1933, str. 103).
33. Zámek Pecka z konce 19. století. Kresba Vojtěcha Brechlera (1826—1890). Z díla: Augustin Sedláček, *Hrady, zámky a tvrze království českého*. Díl V. (Praha 1933, str. 102).
34. Zříceniny zámku Pecky ze západní strany. Stav z konce 19. století. Kresba Vojtěcha Brechlera (1826—1890). Z díla: Augustin Sedláček, *Hrady, zámky a tvrze království českého*. Díl V. (Praha 1933, str. 107).
35. Celkový pohled na zříceniny zámku Pecky s přilehlým městečkem Peckou z konce 19. století. Kresba Vojtěcha Brechlera (1826—1890). Z díla: Augustin Sedláček, *Hrady, zámky a tvrze království českého*. Díl V. (Praha 1933, str. 100).
36. Dům Kryštofa Haranta v Praze na Malé Straně. Později vrtbovský palác. Nyní Karmelitská ulice 373-25-III. Pohled z ulice. Soudobý snímek.

37. Nádvoří domu Kryštofa Haranta v Praze na Malé Straně. Později vrtbovský palác. Nyní Karmelitská ulice 373-25-III. Soudobý snímek.
38. Titulní list *Majestátu* císaře Rudolfa II. pro příslušníky augsburského vyznání slezské země z roku 1609. *Gedruckt in der Alten Stadt Prag bei Jonatan Bohutsky bei der Brucken neben dem Zollhaus 4. Tag des Monats Septembris. Anno MDCIX.*
39. První strana *Majestátu a Privilegia* císaře Rudolfa II. pro příslušníky augsburského vyznání slezské země z roku 1609. *Gedruckt in der Alten Stadt Prag bei Jonatan Bohutsky bei der Brucken neben dem Zollhaus 4. Tag des Monats Septembris. Anno MDCIX.*
40. Portrét císaře Matyáše (1611–1619). Ryl Matthäus Merian starší (1593–1650). Z díla: Joannes Philippus Abelinus, *Theatrum Europaeum* (Frankfurt a. M. 1662). Brno, Univ. knihovna, sign. ST 3–15.
41. Portrét Melchiora Khlesla (1552–1630), kardinála, vídeňského biskupa a rakouského státníka. Ryl Matthäus Merian starší (1593–1650). Z díla: Joannes Philippus Abelinus, *Theatrum Europaeum* (Frankfurt a. M. 1662). Brno, Univ. knihovna, sign. ST 3–15.
42. Pohled na Vídeň z první poloviny 17. století. Ryl Matthäus Merian starší (1593–1650). Z díla: Joannes Philippus Abelinus, *Theatrum Europaeum* (Frankfurt a. M. 1662). Brno, Univ. knihovna, sign. ST 3–15.
43. Vpád Pasovských dne 15. února 1611 na Malou Stranu. Kreslil a ryl neznámý autor. Dobový mědiryt. Na spodním okraji je německý nápis: *Einfal des Passavischen Kriegsvolcks in die kleine Statt Prag. Anno MDCXI den 15. February.* Praha, Grafická sbírka Národní galerie, inv. čís. DR-4806.
44. Titulní list rukopisné knihy *Raiß Buch und Leben. Darinnen begriffen was Ich Heinrich Hiesslerle von Chodaw seid vom Ailfften Jar meines Alters, als de Anno 1586 Angefangen und geführt, Somit Figuren hiebei neben gezieret und jetat aufs New abgeschrieben worden, im 1612.* Praha, Archiv Národního muzea, sign. VI A 12.
45. Heinrich Hiesslerle, *Raiß Buch und Leben* (1586–1656). Bohatě iluminovaná předšádka knihy s erbem autora a jeho heslem: *Geduld, Demuth und Ehre.*
46. Harantova oválná stříbrná medaile z roku 1618. Na jedné její straně je zobrazeno poprsí Harantovo, na druhé je rodový znak s počátečními písmeny Harantova jména K: H. — Z. P. (Kryštof Harant z Polžic). Pod znakem je letopočet 1618. Harantův měděný žeton z roku 1620. Na jedné jeho straně je rodový znak s nápisem KRISSTOP HAR-ANT. Z. POLCZIC, na druhé znak s nápisem na vnějším kruhu NA. PECC. KR. (ále) G. (Jeho) M. (Milosti) RAD. (rada) A. PRES. (ident) KOMORY. CZESKE. Na vnitřním kruhu je nápis ANNA. SALOM. (ena) HRAD. (išťská) Z. HOROWIC.
- Harantova kulatá zlatá medaile (dva dukáty též ve stříbře) z roku 1620. Na jedné straně je zobrazeno poprsí Harantovo s nápisem KRYSTOF. HARRANT. Z. POLCZICZ, na druhé je rodový znak s letopočtem 1620 a nápisem NA. PECC. PRES. (ident) - KOM. (ory) KR. (álovství) CZESKE (ho). Medaile i žetony jsou vyobrazeny v díle Heinricha Miltnera, *Beschreibung der bisher bekannten böhmischen Privatmünzen und Medaillen, II. Abt.* (Praha 1852, tab. XV, čís. 120 a tab. XVI, čís. 121 a 122).
47. Pražské defenestrace dne 23. května 1618. Ryl Matthäus Merian starší (1593–1650). Z díla: Joannes Philippus Abelinus, *Theatrum Europaeum* (Frankfurt a. M. 1662). Brno, Univ. knihovna, sign. ST 3–15.
48. Portrét Viléma Slavaty z Chlumu a Košumberka (1572–1652). Ocelorytina českého rytce Jana Balzera (1738–1799). Z knihy: *Abbildungen böhmischer und mährischer Gelehrten und Künstler ...* (Praha, nedat.). Portrét je v knize Balzerově reprodukován pod čís. 5.
49. Portrét Jaroslava Bořity z Martinc (1582–1649) z roku 1621. Maloval Bartoloměj Sarburgh. Olej na dřevě, 68×53 cm. Národní galerie, inv. čís. 0-2057.
50. Portrét Václava Budovce z Budova (1551–1621). Rytina českého rytce Jana Balzera (1738 až 1799). Z knihy: *Abbildungen böhmischer und mährischer Gelehrten und Künstler ...* (Praha, nedat.). Portrét je v knize Balzerově reprodukován pod čís. 70.
51. Portrét Karla st. z Žerotína (1564–1636). Rytina českého rytce Jana Balzera (1738–1799). Z knihy: *Abbildungen böhmischer und mährischer Gelehrten und Künstler ...* (Praha, nedat.). Portrét je v knize Balzerově reprodukován pod čís. 38.
52. Portrét dr. Jana Jesenského z Jesenného (Jessenius, 1566–1621). Rytina českého rytce Jana Balzera (1738–1799). Z knihy: *Abbildungen böhmischer und mährischer Gelehrten und Künstler ...* (Praha, nedat.). Portrét je v knize Balzerově reprodukován pod čís. 12.
53. Pohled na Prahu z roku 1620. Kolorovaný dřevoryt od neznámého autora. Tento dřevoryt vyšel tiskem spolu se zprávou o bitvě na Bílé hoře u M. Wörlina v Augšpurku.
54. Portrét českého zimního krále Friedricha Falckého (1619–1620) ve věku 24 let. Kreslil a ryl

- Jacob van der Heyden (1570–1637). Mědiryt. Praha, Grafická sbírka Národní galerie, inv. čís. R-49004.
55. Portrét Alžběty Stuartovny (1596–1662), české královny (1619–1620), choti Friedricha Falckého. Ryl Matthäus Merian starší (1593–1650). Z díla Joannes Philippus Abelinus, *Theatrum Europaeum* (Frankfurt a. M. 1662). Brno, Univ. knihovna, sig. ST 3–15.
56. Portrét generála Karla Bonaventury Longuevala de Buquoy (1571–1621). Kreslil a ryl Aegidius Sadeler (1570–1629). Mědiryt z roku 1621. Praha, Grafická sbírka Národní galerie, inv. čís. R-16.975.
57. Portrét Christiana II. z Anhaltu (1599–1656), vojevůdce českého vojska na Bílé hoře. Ryl Matthäus Merian starší. Z díla: Joannes Philippus Abelinus, *Theatrum Europaeum* (Frankfurt a. M. 1622). Brno, Univ. knihovna, sign. ST 3–15.
58. Bitva na Bílé hoře. Její první fáze. Kreslil a ryl Raphael Sadeler (1555–1628). Mědiryt. Na vrchním okraji rytiny je latinský nápis: *Tabula I. in qua primus conflictus exercitus Bavarici cum hostibus ad ponticulum in aurora factus describitur*. Praha, Grafická sbírka Národní galerie, inv. čís. R-95.078.
59. Bitva na Bílé hoře. Její druhá fáze. Kreslil a ryl Raphael Sadeler (1555–1628). Mědiryt. Na vrchním okraji rytiny je latinský nápis: *Tabula II. Caesarianarum et Boiaricarum copiarum ante praelium in ordinem digestarum faciem ostendit*. Praha, Grafická sbírka Národní galerie, inv. čís. R-95.079.
60. Bitva na Bílé hoře. Její třetí fáze. Kreslil a ryl Raphael Sadeler (1555–1628). Mědiryt. Na vrchním okraji rytiny je latinský nápis: *Tabula III. Initium Pugnae et fluctantis aciei aspectum proponit*. Praha, Grafická sbírka Národní galerie, inv. čís. R-95.080.
61. Bitva na Bílé hoře. Její čtvrtá fáze. Kreslil a ryl Raphael Sadeler (1555–1628). Mědiryt. Na vrchním okraji rytiny je latinský nápis: *Tabula IV. Versa repente Martis alea miserandam hostium stragem cladem fugam complectitur*. Praha, Grafická sbírka Národní galerie, inv. čís. R-96.793.
62. Poprava na Staroměstském náměstí v Praze dne 21. června 1621. Kreslil a ryl neznámý autor. Dobový mědiryt. Praha, Grafická sbírka Národní galerie, inv. čís. R-95.055.
63. Poprava na Staroměstském náměstí v Praze dne 21. června 1621. Rytina. Z díla: Franz Christoph Khevenhüller, *Annales Ferdinandi. IX. díl* (Leipzig, M. G. Weidmann, 1724, tab. 49, str. 1308). Brno, Univ. knihovna, sign. ST 3-6211.
64. Portrét Heřmana Černína z Chudenic (1579–1651) od neznámého mistra z roku 1644 v Jindřichově Hradci. Heřman Černín je tu oděn v slavnostním úboru císařského vyslance k sultánovi. V Jindřichově Hradci je v zámeckém archivu těž kopie tohoto obrazu, kterou zhotovil Hanuš Schwaiger.
65. Portrét císaře Ferdinanda II. (1578–1637). Kreslil a ryl Wolfgang Kilian (1581–1662). Mědiryt. Praha, Grafická sbírka Národní galerie, inv. čís. R-126.133.
66. Joannes Philippus Abelinus, *Theatrum Europaeum* (Frankfurt a. M. 1662). Titulní list. První vydání Abelinova díla vyšlo již v l. 1633–1635. Brno, Univ. knihovna, sign. ST 3-15.
67. Franz Christoph Khevenhüller, *Annales Ferdinandi IX. díl* (Leipzig, G. M. Weidmann, 1724). Titulní strana. Brno, Univ. knihovna, sign. ST 3-6211).

